Eerste Kamer der Staten-Generaal

1

Vergaderjaar 2009–2010

31 706 Regeling van een tegemoetkoming voor chronisch zieken en gehandicapten (Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten)

Q

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 5 maart 2010

De commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport/Jeugd en Gezin[1] heeft in haar vergaderingen van 29 september 2009 en 6 oktober 2009 gesproken over de brief van de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en sport van 21 september 2009 waarin zij reageert op de commissiebrief van 7 juli 2009 (31 706, O). Naar aanleiding van die bespreking heeft de commissie op 6 oktober 2009 een brief gestuurd aan de staatssecretaris.

De staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft mede namens de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid op 10 december 2009[2] gereageerd.
Vervolgens heeft de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid op 4 maart 2010 nog een nadere reactie met betrekking tot de lange termijn inkomenseffecten inclusief afbouw van de van de vermenigvuldigingsfactor voor 65-minners gestuurd.

De commissie brengt bijgaand verslag uit van het gevoerde schriftelijk overleg.

De griffier van de commissie,
Warmolt de Boer

[1] Samenstelling:
Werner (CDA), Van den Berg (SGP), Dupuis (VVD), (vice-voorzitter), Rosenthal (VVD), Swenker (VVD), Tan (PvdA), Van de Beeten (CDA), Slagter-Roukema (SP), (voorzitter), Linthorst (PvdA), Biermans (VVD) Putters (PvdA), Hamel (PvdA), Engels (D66), Thissen (GL), Goyert (CDA), Peters (SP), Quik-Schuijt (SP), Huijbregts-Schiedon (VVD), Laurier (GL), Ten Horn (SP), Meurs (PvdA), Leunissen (CDA), De Vries-Leggedoor (CDA), Koffeman (PvdD), Kuiper (CU), Lagerwerf-Vergunst (CU), De Boer (CU), Yildirim (Fractie-Yildirim), Flierman (CDA) en Benedictus (CDA).
[2] Kamerstuk I, 2009/10, 31 706, P.

KST141336
ISSN 0921 - 7363
Sdu Uitgevers
's-Gravenhage 2010

BRIEF AAN DE STAATSSECRETARIS VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Den Haag, 6 oktober 2009

De commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport/Jeugd en Gezin heeft in haar vergaderingen van 29 september 2009 en 6 oktober 2009 gesproken over uw brief van 21 september 2009 waarin u reageert op de commissiebrief van 7 juli 2009 (31 706, 0). Naar aanleiding van die bespreking wenst de commissie het volgende onder uw aandacht te brengen.

In de hiervoor genoemde brief van 7 juli 2009 Is door de leden van enkele fracties in het kader van de Wtcg voortgangsrapportage aandacht gevraagd voor de uitvoering van de motie Meurs c.s. van 16 december 2008 (31 706, I). In die motie is onder andere aandacht gevraagd voor het feit dat het tengevolge *van* het naast elkaar bestaan van meerdere regelingen lastig is een overzicht te verwerven van inkomensgevolgen op meer individueel niveau alsmede voor het feit dat door de cumulatie *van* regelingen onbedoeld negatieve inkomensgevolgen aan de orde kunnen zijn waarvoor reparatiemaatregelen genomen moeten worden.
De indieners van de motie vonden het daarom van belang op meer individueel niveau inzicht te verwerven in deze inkomensgevolgen en verzochten de regering een onderzoek te laten uitvoeren – met een looptijd tot 2011 – waarin bekeken zou worden hoe de Wtcg voor de in de motie bedoelde groepen uitpakt.

De commissie is na lezing van – in het bijzonder de slotpassage van uw brief van 21 september 2009 – van mening dat de aldaar opgesomde vier manieren – uitwerking Nibud-voorbeelden in brief van 7 oktober 2008; raming *voor* de gehele populatie in eveneens de brief van 7 oktober 2008; brochure met 76 voorbeeldhuishoudens en monitoring door het Nivel – weliswaar ingaan op de meer algemene inkomenseffecten van de Wtcg, doch dat zij onvoldoende zijn toegesneden op de in de motie Meurs c.s. bedoelde inkomensgevolgen. De commissie verzoekt u dan ook met klem een onderzoek met looptijd tot 2011 te laten uitvoeren, bij voorkeur met inschakeling van het NIBUD, naar de specifieke inkomensgevolgen bedoeld in genoemde motie.

Voorts acht de commissie de reactie in uw brief met betrekking tot het niet bij elkaar mogen tellen van indicaties in dagdelen en uren erg onbevredigend. Een en ander kan er toe leiden dat iemand met 26 weken 1 uur zorg per week (=26 uren totaal) wel, en iemand met 22 weken 3 dagdelen zorg (= 22 x 3x3 =198 uur) plus 5 weken 5 uur zorg per week (= 25 uur; in totaal dus in 27 weken 223 uur) geen forfaitaire tegemoetkoming krijgt.
De commissie verzoekt u dit onderwerp te laten onderzoeken door de Taskforce verbetering afbakening Wtcg en haar na afronding van dat onderzoek op de hoogte te stellen van de uitkomst daarvan.

De commissie ziet uw reactie met belangstelling tegemoet.

De voorzitter van de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport/Jeugd en Gezin,
T. M. Slagter-Roukema

BRIEF VAN DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 4 maart 2010

In uw brief van 6 oktober 2009, kenmerk 142 401.21u, heeft u namens de commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport/Jeugd en Gezin aandacht gevraagd voor ondermeer de inkomensgevolgen van de Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten (Wtcg). In de reactie die de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport per 10 december 2009 mede namens mij heeft gestuurd (Kamerstukken I, vergaderjaar 2009–2010, 31 706, P) is toegezegd nog nader inzicht te verschaffen in de lange termijn inkomenseffecten inclusief afbouw van de vermenigvuldigingsfactor voor 65-minners. Door middel van dit schrijven doe ik deze toezegging gestand.

Binnen de Wtcg is er voor gekozen de vermenigvuldigingsfactor voor 65-minners in 2009 nog op het niveau van 2,13 te handhaven, en deze in twee stappen te verlagen naar het structurele niveau van 1,4 in 2011 en verder. In de bijlage treft u aan wat de effecten zijn voor de 76 rekenvoorbeelden uit het boekje «Financiële gevolgen van het afschaffen van de buitengewone uitgavenregeling» indien in 2009 reeds de vermenigvuldigingsfactor voor 65-minners op het structurele niveau van 1,4 zou zijn geweest. Dit ook in vergelijking met de (daadwerkelijke) situatie dat in 2009 voor deze groep nog de vermenigvuldigingsfactor van 2,13 geldt. Op deze wijze wordt inzicht gegeven in de lange termijn inkomenseffecten die zich voordoen voor deze groep voorbeeldhuishoudens als gevolg van de afbouw van de vermenigvuldigingsfactor. In de bijlage is ook aangegeven in welke mate een veranderend recht op inkomensafhankelijke regelingen als huurtoeslag, zorgtoeslag en kindgebonden budget een rol speelt bij de inkomenseffecten vanwege een lagere vermenigvuldigingsfactor. Een lagere vermenigvuldigingsfactor leidt immers via minder aftrekbare kosten tot een hoger verzamelinkomen en dit impliceert in bepaalde gevallen een lager recht op inkomensafhankelijke regelingen.

De tabel in de bijlage laat zien dat voor 58 van de voorbeeldhuishoudens de inkomensgevolgen bij een vermenigvuldigingsfactor van 1,4 identiek zijn aan de gevolgen bij een vermenigvuldigingsfactor van 2,13. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om ouderen, huishoudens met bovenmodale inkomens die sowieso geen recht op de vermenigvuldigingsfactor hebben en/of huishoudens zonder specifieke zorgkosten die onder de vermenigvuldigingsfactor vallen.

Voor 18 van de 76 voorbeeldhuishoudens leidt afbouw van de vermenigvuldigingsfactor tot een minder gunstig effect op het inkomen. Het gaat hier in alle gevallen om huishoudens met een inkomen onder de grens voor de vermenigvuldigingsfactor (in 2009: een verzamelinkomen van € 32 127), die jonger dan 65 jaar zijn en die specifieke kosten maken waarop de vermenigvuldigingsfactor van toepassing is. De mate waarin afbouw van de vermenigvuldigingsfactor gevolgen heeft voor het inkomen hangt uiteraard samen met de omvang van de specifieke zorgkosten. Hoe hoger de zorgkosten die onder de vermenigvuldigingsfactor vallen, des te groter de gevolgen voor het inkomen als de vermenigvuldigingsfactor wordt afgebouwd. Voor 12 van de voorbeeldhuishoudens met specifieke zorgkosten van € 200 blijft het additionele inkomenseffect – dat zich voordoet vanwege de afbouw van de vermenigvuldigingsfactor tussen 2009 en 2011 – beperkt tot minder dan € 51. Voor 6 van de voorbeeldhuishoudens gaat het om grotere bedragen, waarbij overigens ook

de doorwerking in inkomensafhankelijke regelingen een rol speelt. Met name in het afbouwtraject van de huurtoeslag kan het hierbij om substantiële effecten gaan.

Als ook aangeduid in mijn brief over de inkomenseffecten van de Wtcg van 7 oktober 2008 (Kamerstukken II, vergaderjaar 2008/2009, 31 706, nr. 10) leidde de doorwerking van de aftrek van buitengewone uitgaven in inkomensafhankelijke regelingen tot een zeer ongelijke vergoeding van kosten. In bepaalde gevallen werd binnen de buitengewone uitgavenregeling zelfs meer dan 100% van de kosten gecompenseerd. Het kabinet heeft er bewust voor gekozen deze doorwerking in te perken, ondermeer door verlaging van het structurele niveau van de vermenigvuldigingsfactor voor 65-minners. Om de meest drastische inkomenseffecten van jaar op jaar te mitigeren is ervoor gekozen de vermenigvuldigingsfactor voor 65-minners geleidelijk in te perken tot het structurele lager niveau. Als ook vermeld in de brief van 7 oktober 2008, daalt hierdoor naar verwachting de groep die in 2009 een negatief inkomenseffect groter dan 5% heeft van 159 000 naar 126 000. Consequentie van het gekozen overgangstraject is wel dat sommige huishoudens tussen 2009 en 2011 te maken krijgen met negatieve inkomenseffecten als gevolg van de afbouw van de vermenigvuldigingsfactor. Per saldo gaat echter naar verwachting, zowel op korte termijn als op lange termijn, de meerderheid van de chronisch zieken en gehandicapten er op vooruit door de overgang van de buitengewone uitgavenregeling naar de Wtcg.

De minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
J. P. H. Donner

Bijlage

Financiële gevolgen bij vermenigvuldigingsfactor 1,4 versus vermenigvuldigingsfactor 2,13 (vergelijking inkomenssituatie 2008 met inkomenssituatie 2009)

				effect lagere vermenigvuldigingsfactor 65- (1,4 i.p.v. 2,13)					
			financiële gevolgen bij 2,13	Fiscaal effect	zorgtoeslag	huurtoeslag	kindgebondenbudget	totaal	financiële gevolgen bij 1,4
1.1	65 jaar en ouder, alleenstaand, enkel AOW	geen aftrekbare ziektekosten	€ 353						€ 353
1.2		€ 200 spec kosten*	€ 319						€ 319
1.3		eigen bijdrage WMO/AWBZ (extramuraal)	€ 498						€ 498
1.4		eigen bijdrage WMO/AWBZ (extramuraal) + € 200 spec kosten*	€ 464						€ 464
1.5	65 jaar en ouder, alleenstaand, AOW + € 5 000 aanvullend pensioen	geen aftrekbare ziektekosten	€ 326						€ 326
1.6		€ 200 spec kosten*	€ 150						€ 150
1.7		eigen bijdrage WMO/AWBZ (extramuraal)	€ 21						€ 21
1.8		eigen bijdrage WMO/AWBZ (extramuraal) + € 200 spec kosten*	– € 141						– € 141
1.9	65 jaar en ouder, alleenstaand, AOW + € 10 000 aanvullend pensioen	geen aftrekbare ziektekosten	€ 254						€ 254
1.10		€ 200 spec kosten*	€ 144						€ 144
1.11		eigen bijdrage WMO/AWBZ (extramuraal)	€ 43						€ 43
1.12		eigen bijdrage WMO/AWBZ (extramuraal) + € 200 spec kosten*	– € 68						– € 68
1.13	65 jaar en ouder, echtpaar, enkel AOW	geen aftrekbare ziektekosten	€ 428						€ 428
1.14		€ 200 spec kosten*	€ 380						€ 380
1.15		eigen bijdrage WMO/AWBZ (extramuraal)	€ 573						€ 573
1.16		eigen bijdrage WMO/AWBZ (extramuraal) + € 200 spec kosten*	€ 525						€ 525
1.17	65 jaar en ouder, echtpaar, AOW + € 5 000 aanvullend pensioen	geen aftrekbare ziektekosten	€ 349						€ 349
1.18		€ 200 spec kosten*	€ 142						€ 142
1.19		eigen bijdrage WMO/AWBZ (extramuraal)	€ 242						€ 242
1.20		eigen bijdrage WMO/AWBZ (extramuraal) + € 200 spec kosten*	€ 41						€ 41
1.21	65 jaar en ouder, echtpaar, AOW + € 10 000 aanvullend pensioen	geen aftrekbare ziektekosten	€ 330						€ 330
1.22		€ 200 spec kosten*	€ 242						€ 242
1.23		eigen bijdrage WMO/AWBZ (extramuraal)	– € 154						– € 154
1.24		eigen bijdrage WMO/AWBZ (extramuraal) + € 200 spec kosten*	– € 406						– € 406

* Spec kosten: kosten van geneesmiddelen, hulpmiddelen en/of dieetkosten

			effect lagere vermenigvuldigingsfactor 65- (1,4 i.p.v. 2,13)						
			finan-ciële gevolgen bij 2,13	Fiscaal effect	zorgtoe-slag	huurtoe-slag	kindge-bonden-budget	totaal	financiële gevolgen bij 1,4
2.1	Bijstandsgerechtigd, alleenstaand, sociaal minimum	geen aftrekbare ziektekosten	€ 241						€ 241
2.2		€ 200 spec kosten*	€ 160	– € 48				– € 48	€ 112
2.3		eigen bijdrage WMO/AWBZ (extramuraal)	€ 453						€ 453
2.4		eigen bijdrage WMO/AWBZ (extramuraal) + € 200 spec kosten*	€ 97	– € 48				– € 48	€ 49
2.5	Bijstandsgerechtigd, eenoudergezin met 2 kinderen, sociaal minimum	geen aftrekbare ziektekosten	€ 642						€ 642
2.6		€ 200 spec kosten*	€ 550	– € 51				– € 51	€ 499
2.7		eigen bijdrage WMO/AWBZ (extramuraal)	€ 854						€ 854
2.8		eigen bijdrage WMO/AWBZ (extramuraal) + € 200 spec kosten*	€ 486	– € 51				– € 51	€ 435
3.1	Uitkeringsgerechtigd (wajong), alleen-staand	geen aftrekbare ziektekosten	€ 328						€ 328
3.2		€ 200 spec kosten*	€ 246	– € 48				– € 48	€ 198
3.3		eigen bijdrage WMO/AWBZ (extramuraal)	€ 540						€ 540
3.4		eigen bijdrage WMO/AWBZ (extramuraal) + € 200 spec kosten*	€ 459	– € 48				– € 48	€ 411
3.5	Uitkeringsgerechtigd (WIA/WAO), alleenstaand, 120% wettelijk minimum-loon	geen aftrekbare ziektekosten	€ 470						€ 470
3.6		€ 200 spec kosten*	€ 291	– € 19	– € 3			– € 22	€ 269
3.7		eigen bijdrage WMO/AWBZ (extramuraal)	€ 147						€ 147
3.8		eigen bijdrage WMO/AWBZ (extramuraal) + € 200 spec kosten*	– € 185	– € 19	– € 3			– € 22	– € 207
3.9	Uitkeringsgerechtigd (WIA/WAO), alleenstaand, 1x modaal	geen aftrekbare ziektekosten	€ 822						€ 822
3.10		€ 200 spec kosten*	€ 738						€ 738
3.11		eigen bijdrage WMO/AWBZ (extramuraal)	€ 1 460						€ 1 460
3.12		eigen bijdrage WMO/AWBZ (extramuraal) + € 200 spec kosten*	€ 1 376						€ 1 376
3.13	Uitkeringsgerechtigd (WIA/WAO), kostwinner met kinderen, 120% wettelijk minimum-loon	geen aftrekbare ziektekosten	€ 138						€ 138
3.14		€ 200 spec kosten*	– € 133	– € 19	– € 2	– € 11		– € 32	– € 165
3.15		eigen bijdrage WMO/AWBZ (extramuraal)	€ 61						€ 61
3.16		eigen bijdrage WMO/AWBZ (extramuraal) + € 200 spec kosten*	– € 207	– € 19	– € 2	– € 11		– € 32	– € 239

				effect lagere vermenigvuldigingsfactor 65- (1,4 i.p.v. 2,13)					
			financiële gevolgen bij 2,13	Fiscaal effect	zorgtoeslag	huurtoeslag	kindgebondenbudget	totaal	financiële gevolgen bij 1,4
3.17	Uitkeringsgerechtigd (WIA/WAO),	geen aftrekbare ziektekosten	€ 713						€ 713
3.18	kostwinner met	€ 200 spec kosten*	€ 608						€ 608
3.19	kinderen, 1x modaal	eigen bijdrage WMO/AWBZ (extramuraal)	€ 1 219						€ 1 219
3.20		eigen bijdrage WMO/AWBZ (extramuraal) + € 200 spec kosten*	€ 1 114						€ 1 114

* Spec kosten: kosten van geneesmiddelen, hulpmiddelen en/of dieetkosten

				effect lagere vermenigvuldigingsfactor 65- (1,4 i.p.v. 2,13)					
			financiële gevolgen bij 2,13	Fiscaal effect	zorgtoeslag	huurtoeslag	kindgebondenbudget	totaal	financiële gevolgen bij 1,4
4.1	Werknemer,	€ 200 spec kosten*	€ 45	– € 28	– € 3			– € 31	€ 14
4.2	alleenstaand, 120%	€ 700 spec kosten*	– € 484	– € 215	– € 26	– € 443		– € 684	– € 1 168
4.3	wettelijk minimumloon	€ 1 220 dieetkosten	– € 512	– € 374	– € 44	– € 318		– € 736	– € 1 248
4.4	Werknemer,	€ 200 spec kosten*	€ 206						€ 206
4.5	alleenstaand, 1x	€ 700 spec kosten*	– € 244						– € 244
4.6	modaal	€ 1 220 dieetkosten	– € 218						– € 218
4.7	Werknemer,	€ 200 spec kosten*	€ 461	– € 29	– € 3	– € 16		– € 48	€ 413
4.8	eenoudergezin met 2 kinderen, 120%	€ 700 spec kosten*	– € 129	– € 215	– € 26	– € 114		– € 355	– € 484
4.9	wettelijk minimumloon	€ 1 220 dieetkosten	€ 18	– € 374	– € 45	– € 191		– € 610	– € 592
4.10	Werknemer,	€ 200 spec kosten*	€ 920						€ 920
4.11	eenoudergezin met 2	€ 700 spec kosten*	€ 810	– € 214	– € 26		– € 34	– € 274	€ 536
4.12	kinderen, 1x modaal	€ 1 220 dieetkosten	€ 1 154	– € 374	– € 45		– € 58	– € 477	€ 677
4.13	Werknemer,	€ 200 spec kosten*	– € 35						– € 35
4.14	kostwinner zonder	€ 700 spec kosten*	– € 574						– € 574
4.15	kinderen, 1x modaal	€ 1 220 dieetkosten	– € 573						– € 573
4.16	Werknemer,	€ 200 spec kosten*	€ 171						€ 171
4.17	kostwinner met	€ 700 spec kosten*	– € 432						– € 432
4.18	kinderen, 1x modaal	€ 1 220 dieetkosten	– € 428						– € 428
4.19	Werknemer,	€ 200 spec kosten*	€ 39						€ 39
4.20	tweeverdiener zonder kinderen, 1x modaal + 0,5x modaal	€ 700 spec kosten*	– € 563						– € 563
4.21		€ 1 220 dieetkosten	– € 802						– € 802
4.22	Werknemer,	€ 200 spec kosten*	€ 432						€ 432
4.23	tweeverdiener met kinderen, 1x modaal + 0,5x modaal	€ 700 spec kosten*	– € 221						– € 221
4.24		€ 1 220 dieetkosten	– € 483						– € 483

* Spec kosten: kosten van geneesmiddelen, hulpmiddelen en/of dieetkosten